

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nuels niekias jei jūs nesugebėsite vartoti apsigyrimui ir užpuolmui to tinkamo ginklo, kokiū yra grynai ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popežius Pius Desimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybos principai bus atmesti.

Jurgis Washington

VOL. I Metai I.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

No 7

"Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

SO. BOSTON, MASS., SPALIO (OCT.) 7 D. 1915 M.

Balkanų tautos stoja karėn.

Mūsų streikai.

Savo skaitytojams patariame įsitęmtyti, ką rašo šiame "Darbininko" numeryje mūsų korespondentas iš Brooklyno. Tenai Arbuclio cukrinės darbininkai, tarpe kurių buvo daugelis lietuvių, susireikavo, prikalbinti prie streiko šulo Grikšto, apaštalaujančio Pasaulio Pramoniečių uniją (I. W. W.).

Sustreikavo neprisirengę, nesusiorganizavę, net nesutarusieji, ko jie reikalauja. Tai-gi ir streiką prakišo. Daugelis nebeteiko darbo, o ir likusieji savo padėjimo nei kiek nepagerino.

Tokių nerimtų, betvarkių streikų Amerikoje pasitaiko nuolat ir dažniausia jie baigiasi laimėjimu fabrikančių, kurs gauna gerą progą prasiųti savo darbininkus, kar-tais gi net numušti darbininkų uždarbį. Ypač pasižymi nerimtu kurstymu prie streikų minėtoji I. W. W. unija.

Tai, ar nereikėtų darbininkams rimtai pagalvoti, kaip reikėtų žiūrėti ir elgties streikų reikale.

Kas tai yra streikas? Yra tai vienas iš kraštutinių ginklų kovoje darbininko su kapitalistu. Tas ginklas yra aštrus abiem pusėm, vadinasi, jisai skaudžiai paliečia ne tik darbadavio, bet ir darbininko reikalus; šis kartais dar skaudžia, nes fabrikančias turi išteklausias pragyvenimui, nors jo fabrikas ir stovės be darbo, tuo tarpu, kada darbininkai streikas dažnai paskutini duonos kasnį atima. Tai-gi, rodos, turėtų būti aišku, kaip atsargiai darbininkai turėtų šį ginklą vartoti.

Mes patartume darbininkams, prieš apšaukiant streiką, visuomet žiūrėti, kad būtų išpildytos sekančios sąlygos:

- 1) skriauda, daroma fabrikančiam darbininkams turi būti aiški ir darbininkai su gryną sąžine turi reikalauti sąlygų pagerinimo;
- 2) reikia pirma išbandyti ramiu keliu iš fabrikančių išreikalauti sąlygų pagerinimo; tai dažniausiai ir pasiseka, pasidarbus komisijai, susidedančiai iš darbdavių ir darbininkų; streiką apšaukti tik tuomet, kada fabrikančias nenori geruoju nusileisti;
- 3) skriauda, buvusi prieš streiką darbininkams, turi būti didesnė, negu jų nuostoliai, pakelti laike streiko; nors tai apskaityti ir nėra lengva, bet praktiška darbininkų išmintis vis dėlto gali nors maž daug nusverti;
- 4) turi būti tvirtas pamatas vilčiai, jog streikas bus laimėtas; laimėjimas priglūdes labiausiai nuo to, kaip darbininkai pasituri, kokią gali gauti pašalpą iš šalies — iš unijos, ar iš kur kitur, kokia yra tarp darbininkų vienybė ir sutarimas. Tas sutarimas gali būti tik tuomet, kada streikas yra rimtai priruoštas, kada kiekvienas darbininkas gerai žino, ko jisai reikalauja;
- 5) reikalingi geri vadai lai-

ke streiko; labai svarbus dalykas, kokia unija streiką organizuoja ir veda. Yra unijų, kurios streikus kelia dėl to, kad juos mėgsta; jų vienatinis tikslas, tai tik kad kuo daugiau išblėdies padarius fabrikančiams; o kaip tai atsilieps į darbininkų padėjimą — joms tai ne labai terūpi. Geros unijos tikslas turi būti ne padauginti streikų skaičių, bet sumažinti; nesusipratimus užbaigti ramiu keliu; o jei jau kur streikas yra neišvengiamas, tai kad rimtai ir sąžiningai prie streiko priruošus ir laike streiko ištikimai darbininkams vadovavus ir jų reikalus gynus. Štai ko, mūsų nuomone, turėtų reikalauti darbininkai iš tų, kurie juos prie streikų ragina. Visokiems gi svieto parėjūnams, kurie tik naudojasi mūsų brolių tamsumu ir juos tik žemina akyse svetimausių, darbininkai turėtų pasakyti: važiuok sau sveikas, iš kur atvažiavęs.

Iš Karės Lauko.

70,000 FRANCUZŲ IŠSODINTAGRAIKIJOJ.

Francija išsodino Graikijon 10,000 kareivių. Ta kariuomenė turėtų prigelti Serbijai prieš užpuolimus teutonų ir bulgarų.

Išsodinimas atsituvo Salonikose. Kariuomenė buvo atvežta ant penkių transportų. Tas Francijos žingsnis dideli triukšmą sukėlė Graikijos valdininkų tarpe. Atstovai laikė sesijas per visą naktį. Premieras stovėjo už tai, kad nespriešinti, o užgirti francuzų žingsnį ir patiems prisidėti prie apgynimo mažos, susilpnintos Serbijos, nes ir sutartis buvo padaryta prigelti Serbijai.

Buvo daryta balsavimai. Didžiuma atstovų balsavo už tai, kad stoti taktininkų pusėn ir priimti francuzus, kaip taktininkus.

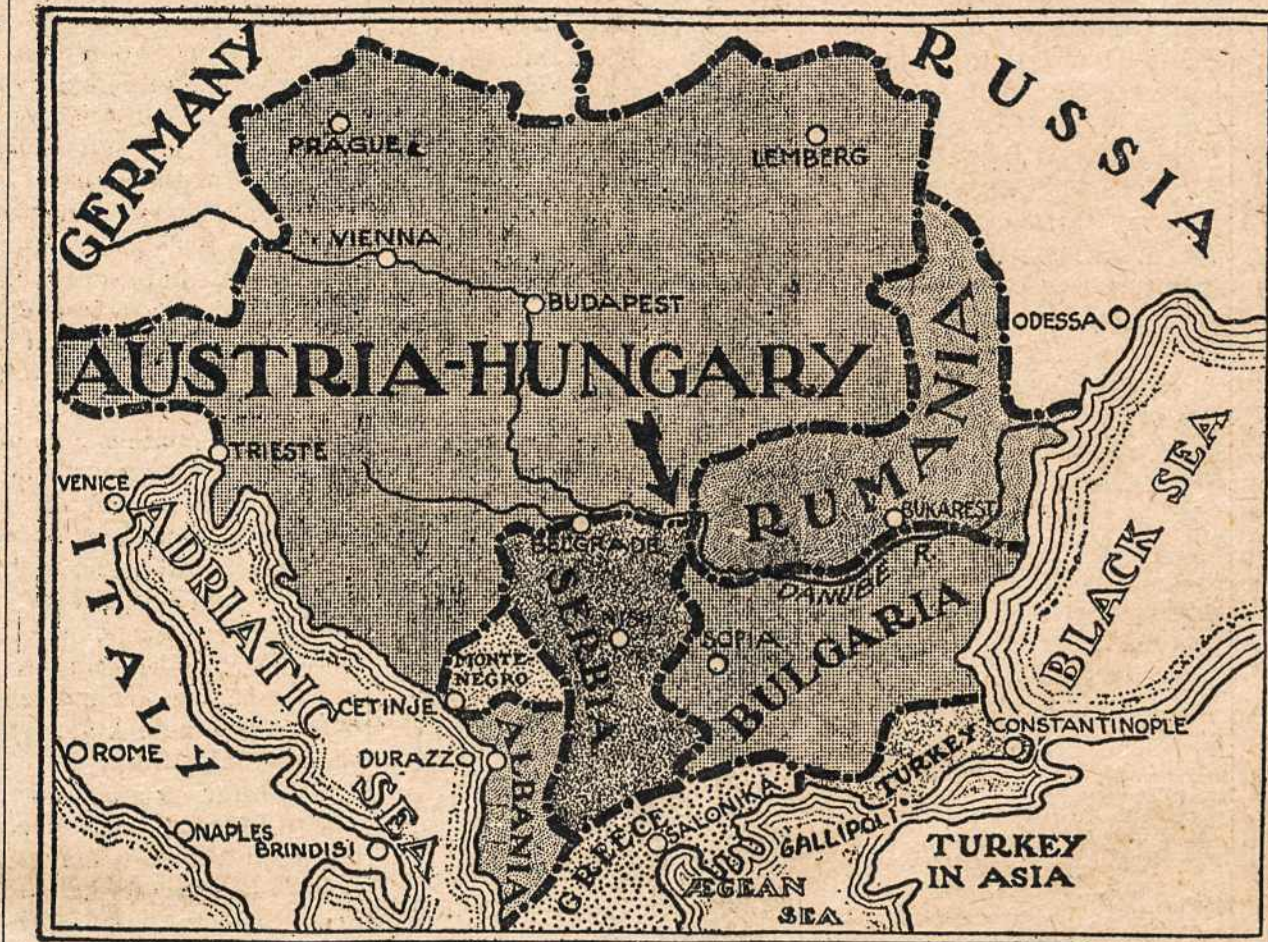
Bet karalius pasipriešino parlamento nubalsavimui. Nesutinka užstoti Serbiją. Tuomet tai premieras Venizelos būk norėjęs atsistatydinti.

Visas Graikijos keblumas tame kad Graikijos karalienė yra kaizerio sesuo. Ir ji iš visų savo pajėgų stengiasi nukreipti visos Graikijos linkmę. Graikijos valdžia ir žmonės prielankūs taktininkams. Bet pats karalius po intekme savo vokiškos žmonos krypta prie teutonų ir kreipia prie to ir valdžią ir žmones. Karalienė su savo karaliumi nori arba būti neutraliais arba stoti vokiečių pusėn.

Parlamento nubalsavimas aiškiai nurodė graikų valdžios ir žmonių palinkimą. Tai-gi po intekme kaizerienės, kuri, žinoma, turi šiek tiek šalininkų, gali toj valstybėj kilti naminė karė.

ILGAI SVARSTĖ ULTIMATUMĄ.

Bulgarijos valdžia, kaip teigrama iš Genevos, Šveicarijoje praneša, ilgai svarstė Rusijos ultimatumą ir nebuvo

čia parodoma Balkanų valstybės, kurios diena po dienos imsis viena antrai už gerklų. Bulgarija pakrypo teutonų pusėn, o Graikija vis dar svyruoja labiausia po intekme karalienės, kuri yra kaizerio sesuo.

galop prieita nei prie jokio nusprendimo. Gen. Savoff, buvęs karinis ministeris, būk pasakęs: "Kiekvienas bulgaras, kurs atsitraukia nuo Rusijos, pastoja savo šalies išdaviku."

NEDAVĖ ATSAKYMŲ.

Kaip ten nebūtų ir kaip ten bulgarų valdžia svarstė Rusijos ultimatumą, bet tas yra žinoma, jog Bulgarijos valdžia nepridavė atsakymo Rusijai reikalaujamu laiku. Tas jau yra ženklas, jog gali prasidėti kariniai veiksmai tarp abiejų valstybių. Jei paskirtu laikui nėra atsakymo ir ultimatumą, tai jau reiškia, kad nenori geruoju taikintis, o griebtis ginklo.

Londono diplomatai pripažįsta išsipildžiusiu faktą, kad Bulgarija prisilėjo prie vokiečių.

Bulgarijos caras Ferdinandas ir ministrai tikisi daug pelnytį šioje karėje. Tikisi gauti daug teritorijos ir Konstantinopolį. Visą tai gaus už talką teutonams ir turkams.

GRAIKIJA PROTESTUOJA

Graikijos valdžia užprotestavo prieš francuzų išlipimą į Salonikus, nes tuomi sulaužytas jos neutralitetas.

Tas protestas jau ir nurodo, jog Graikijos valdžia lyg kryptelejus teutonų pusėn.

Francijos valdžia išanksto pranešė, jog ketina per Graikijos žemę gabenti savo kareivių į Serbiją.

MUSYJE PUOLĖ DIDIKAI.

Londonas. — Paskutiniuose didžiuosiuose mušiuose Francijai krito trys Anglijos garsūs lordai. Lordas Ninian Stuart MacQueen ir Gerald Ledge.

Lordas Stuart buvo parlamento nariu. Tai jau penki parlamento nariai puolė mušyje.

GRAIKAI DŽIAUGIASI.

Londonas. — Graikijos ambasadorius pasakė, kad graikai nudžiūgus, kad francuzai išlipo ju žemėn.

GRAIKIJA TALKININKŲ PUSĖN.

Atėnai. — Išrodo, jog be abejonės graikai stoja taktininkų pusėn. Karalienė neišgalės sulaukyti visos tautos.

Graikijos karaliaus įpėdinis Princas Nikalojus ir generališkas štabas išpyškėjo iš sositinės į Salonikus, kur francuzai jau išsėdo. Matyt, kad Graikijos valdžios protestas buvo, tai tik formaliskumas.

Tuo tarpu į Sofiją, Bulgarijos sostinę, pribuvo daug vokiečių oficerių ir orlaivių.

Rusija savo ultimatumu pareikalavo, kad Bulgarijos valdžia išvytų visus vokiečių oficerius iš savo armijos, o vietoj to įsileido dar daugiau.

Dabar tai jau aiškiai matosi didžiausios audros atėjimas ant Balkanų. Aiškiai matosi kad Graikija stoja taktininkų pusėn, o Bulgarija teutonų ir vokiečių pusėn. Valstybės pasidalino ir dabar imsis smaugti vieni antrus.

Parlamente laike balsavimų už stojimą /karėn taktininkų pusėn balsavo 142, prieš 102, neabsavo 13 atstovų. Matyt, vienok, kad gerokai buvo priešingų kare taktininkų pusėje.

Priešingieji šaukė, jog dabar Graikija stosianti ir nelaiminga, nepasekminga kare.

Premieras Venizelos sakė, kad teutonų šalininkai parduo savo garbę vokiečių propagandistams.

GRAIKIJOS KARINĖS JĖGOS.

Atėnai. — Graikija gali išstatyti karės laukan tuoj 180,000 kareivių gerai apginkluotų. Dabar mobilizacija baigiasi ir paimta vyrai iki 43 metų amžiaus. Sumobilizuotieji kareiviai pridės dar 300,000 kariautojų.

Dabar Graikijos valdžia turinti pakaktinai pinigų karės vedimui per vieną mėnesį. Pasukpinigų reikės skolintis pas savo taktininkus.

Didžiausiuoju karės šalininku buvo premjeras Venizelos o didžiūoju priešu buvo karalius

po intekme savo vokiškos žmonos. Daug ginčijosi premjeras su karaliumi.

Buvo pradėta kalbėti, kad Venizelos atsistatys ir visur po Europą tas gandas buvo paleistas. Graikai buvo nusiminę. Bet atsigavo, kuomet premjeras ėmė ant karaliaus viršų.

ATSIKERSYTI REIKIA.

Berlyne gauta pranešimas, būk Bulgarijos premieras Radoslavov sekančiais pasakęs:

Prieš mus stovi karė ir mes turime apginti mūsų tautos reikalus. Mes turime ištraukti iš savo priešų viską, ką jie nuo mūs atėmė du metu atgal ir atlieti širdį už kiekvieną įžeidimą.

STREIKAS NASHUOJ.

Nashua, N. H. — Spalio 5 d. iš ryto prie Manufacturing kompanijos dirbtuvės ištiko sujudimas. Mat prie dirbtuvės vartų darbininkai buvo kurstomi streikuoti. Bosai ragino darbininkus eiti darban.

Kaikurie bosai buvo bešaukia policiją, bet vis-gi nebuvo pašaukta.

Po visokių derybų burys darbininkų nuėjo dirbti. Likusius už vartų policija išvaikė.

Neatėjusieji darban, t. y. sustreikavusieji sako, jog jų esą 700, o likusių dirbtų esą tik 300.

RUSAI KIMBA Į VOKIEČIUS.

Rusai pradėjo smarkian kibiti į vokiečius visu frontu nuo Rygos iki Vilniaus. Sen ir ten pavyko jau gerai uždrožti vokiečiams, nors teisybė Berlyne rusų pasigyrimai užginčijami. Bet reikia vis-gi daleisti, kad dabar vokiečiai išsklaide savo jėgas, turės nekartą gerai išsitiesti, kad atsilaukyti prieš besitvarkančius rusus.

Smurkainės apylinkėse ir pakrantėse augštesnio Nemuno vokiečiai vis bando pasivarinti dar pirmyn ir todėl eina mušiai nuolatini.

PASIRYZO IŠNAIKINTI ARMENUS.

Į New Yorką sugrįžo iš Turkijos 16 misijonierių. Pasakoja, kad turkai ir kurdai skerdžia armenus, kaip meitėlius. Nori visai išnaikinti tą tautą.

Emest Yarov sako, kad armenų miestą Van, kur yra 1,500 gyventojų, buvo apipultas turkų, vokiečių oficerių vedamų. Turkų buvo 5,000. Armenai gynėsi ir išlaikė nuo balandžio 20 d. iki gegužio 17 d. Atėję rusai, paliausavo armenus nuo turkų.

Amerikos misijonieriai buvo iškėlę ant savo namų S. Valstijų vėliavas. Bet josnebuvo paisomos. Bombų skeveldai sudraskė ir šmotus visas Amerikos vėliavas.

Paliuosuoti armenai, intužė ant turkų, puolė juos mušti ir jų turtą užgrobti. Savargu armenai buvo apmašinti. Bet jei ne rusai, tai visi Vano armenai būtų buvę išpjauti.

Armenijoj žmonių nubiednėjimas neapsakomas. Labai platinasi visokios ligos. Turkų dūkimas apsiereiskia visoje Armenijoje.

NEPASTOJO "SAUSA."

Minneapolis, Minn. — Šiame mieste buvo balsavimai kaslink įvedimo priverstinės blaivybės. Prohibicionistai pilnai tikėjosi paimti viršų, bet alkolis dar užsiliko viešpatauti šiame mieste. Jei būtų tas miestas likęs "sausu," tai būtų didžiausias "sausas" miestas Šv. Valstijose.

Dabar tame mieste tebus galima vėl balsuoti tik po trijų metų.

META BEDĄ ANT RUSIJOS.

Londonas. — Bulgarijos ambasadorius pasakė, jog Rusija kalta, kad jo šalis turi stoti karėn. Rusijos ultimatumas, kuriame reikalauja, kad Bulgarija išvytų kelis civiliuose rūbuose vokiečių oficerius, suerzino bulgarus ir jų valdžią ir tas privertė ją prie stojimo karėn. Bulgarija nemaniusi užpulti jokią šalį.

Ant vakarinio fronto baubia armotos. Francijoj taktininkai, paliovė daryti antpuolius, su didžiausiomis armotomis ėmė griauti vokiečių drutvietes. Po to turbūt darys atakas, kaip pirma, kad buvo padarę.

Kai kada francuzai kaikuose vietose jau daro atakas ir drutvietės eina iš rankų irančias. Ypač dažniau susiremia jėgos tose vietose, kur vokiečiai bando atgauti netektas pozicijas.

Tuo tarpu Anglijos laivynas nuolatai bombarduoja Belgijos pajūrius, kur vokiečiai turi pozicijas.

Uždarė dunojaus uostus. Bulgarijos valdžia uždarė Dunojaus uostus. Neleidžia jokių Rumunijos garlaivių ir paupinius uostus.

Pardavė Konstantinopolį. Paryžius, — Laikraštyje Matingen Cherif Pasha, vienas vadovų radikalės turkų partijos, rašo, kad jaunatinkiai pardavė Konstantinopolį Bulgarijai. Už tai Bulgarija turės Turkijai prigelti užkarianti Egiptą, šiaurinę Afriką ir atimti iš Rusijos Azijos dalis.

Tuomet didžiūma mahometonų papultų po Turkijos valdžią.

Cherif Pasha dar išrodinėja, jog Bulgarijos karalius yra užsigėdęs valdyti Konstantinopolį ir apsvaivinkuoti Šv. Sofijos katedrą. Tas tai ir vedė Bulgarija ir jos carą pakelti ginklą prieš Rusiją, Franciją ir Angliją.

Jau senai buvo susitarę. Milanas, Italija. — Iš Sofijos Bulgarijos sostinės pranešama, kad Bulgarija, Austrija ir Vokietija jau keli mėnesiai atgal buvo padarę sutartį eiti išvien.

Pagal tą sutartį Bulgarijos armija privalo užpulti Serbiją šešiomis divizijomis.

Antra Bulgarijos kariuomenė turi sunaikinti geležinkelį vedantį iš Salonikų. Tokiu būdu taktininkams būtų atkirstas kelias į Serbiją ir būtų sutrukdytas taktininkų atėjimas į Serbiją.

Bulgarai eina išvien. Milan, Italija, — Ilgą laiką nekuri Bulgarijos žymesnieji žmonės ir didžiūnai buvo priešingi valdžios ir caro linkimo prie teutonų. Nekerie bulgarų tautos vadai net grasio carui Ferdinandui mirtimi už jo ėjimą su vokiečiais.

Dabar dalykai jau visai kitaip virto. Bulgarų tauta ir jos visi augštesnieji žmonės eina išvien.

Būriai, susidedanti iš studentų, moksleivių, eina Sofijos gatvėmis ir griežia ir daučia bulgarų, vokiečių ir austrų tautinius himnus.

Nėra abejonės, kad teutonai pilnai pasigavo ir pakreipė sau bulgarus.

THE LAST OUTPOST

Čia matome italų kareivį Alpu kalnuose. Jisai žiuri į austrų pozicijas nuo augštos viršūnės. Dabar ten prasideda jau žiema ir ne vienas kareivis ten sušals.

16/050

DARBININKAS

išsina utarninkais, ketvergais ir subatomis.

Leidžiamas Lietuvių R. K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. PRENUMERATA:

Metams \$3.00
Pusmečiui \$1.50
Trims mėnesiams 75c.

Atskiras numeris 3 c.
Laiškus ir pinigus siųskite adresu:

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

"DARBININKAS,"
(The Worker)
The most popular Lithuanian Newspaper

published every Tuesday, Thursday, and Saturday by the St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application
Address all communications to "DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Chicago rubsiuvių streikas.

Chicago korespondentai praneša apie įvykusį tame mieste rubsiuvių streiką. Streikuoją apie 90 nuoš. darbininkų. (Iš viso apie 30,000). Rubsiuviai yra susirėdę į uniiją "Amalgamated Clothing Workers of America." Uniija siuntusi atstovus pas dirbtuvių savininkus, kad pareikalavus pakelimo algų ir pripažinimo unijos, tačiau anie visus tuos reikalavimus atmetė, kai kurie net kalbėti neparėdė su darbininkų atstovais. Tada rubsiuviai sustreikavė. Kaip paprastai, dirbtuvių savininkai šaukėsi policijos pagalbos. Policija kai kurių neišleido iš fabriko, streikuojančių minias vaikė, daužė lazdomis per galvas, kai kurius sužeidė. Unijos reikalavimus parėmė ir Amerikos Darbo Federacija. Unijos viršininkai važiuavo kelis sykias pas miesto majorą Thomsoną, bet nebuvo prileisti; majoras neparėdė su jais kalbėti (kaip veikė už miršo, jog buvo išrinktas ir majorus darbininkų balsais) Pasiuntiniai norėjo prašyti majoro, kad sulaukėtų policijos savale. Kreiptasi į policijos viršininką, bet ir ten nieko nelaimėta.

Vis delto ūpas streikuojančių esąs geras. Pasiryžę esą išverti ir tiksis laimėti. Jau kai kurios dirbtuvės sutinka pripažinti uniiją.

Sunkiai prisieina kovoti mūsų broliams dėl geresnio būvio.

PARAPIJOS TURI SAVO ORGANĄ.

Išpėkite, skaitytojai, koki. Gi socialistų "Naujienas." Šioms paskutiniams laikais taip parūpo parapijų reikalai, jog pilnos skiltys pripildytos Chicago parapijų reikalų ir nesusipratimų aprašymais. Sakytumei, sukatalikėto "Naujienos," ar kuri bala. Bet kur tau! Joms parapijų gerovė lygiai tiek rūpi, kiek vilkui avies kailio čielybė. Antai, kas numeris didelėmis raidėmis garsinamos blėvizos tulo bedievio Mockaus, kurs seniau žmonėms velnius pardavinėjo, dabar-gi pragaro gelmes mieruoja. Bet tai naudinga "Naujienų" bizniui. Kai "Naujienos" atsirado, daugelis katalikų parapijų per savo nesusipratimą ir neapsižiūrėjimą įsileido tą laikraštį į savo stubas. Jis, kaip geras, nudavė prietelį: jis apginsias darbininkus nuo kunigų išnaudavimo, sumažinsias mokesnį už šlibus ir laidotuves, jis parapijų turtą užstosias nuo užgriebimo airių vyskupų ir t. t.

Daugelis ir patikėjo tam visam. Paskui jau sykį pažabojus ir ant sprando neišma-

nėliams užsisėdus, nebesunku buvo vadovauti, organizuoti parapijų streikus, kelti riaušes ir tt. Tame visame darbe didelė pagelba "Naujienoms" buvo Chicago salūnininkai.

Kokios gi pasekmės to viso? Gi tos, kad mūsų broliai darbininkai likosi skaudžiai prigauti. Užnot rimtai rūpinusis savo darbininkais reikalais, užnot dirbus rimtą naudingą kultūros darbą, minios darbininkų liko intrauktos į tuščią nenaudingą kovą, kuriai bereikalingai gaisinama tiek laiko ant pajaukos. Kovotojai statosi ką tik nedidvyriais, tuo tarpu netrukus gal apsižiūrės, jog buvo tik įrankiais gudrios politikos Bažnyčios priešu. Galės padėkoti už tai "Naujienoms." Galop turime pasakyti, jog, kiek žinoma, prie anų Chicago nesusipratimų nemaža prisidėjo ir vieno-kito Chicago kunigo netaktingas elgimasis. Tačiau negi "Naujienoms" mokinėti kunigus takto ir ne joms gydyti katalikų gyvenimo žaidždas. Lai jos sau dabotų Markso evangelijas. Katalikai nors sykį turėtų pradėti atskirti kur prietelius, o kur tik vilkas avies kailyje. Savo gi širdgėlas ant kunigų, jeigu kokias turi, turėtų ne "Naujienoms" nešti, bet dvasiškai vyresnybei — jei jau negali namie susitaikinti.

ARGI TAI NE APJAKIMAS?

Neseniai "Naujienose" kažkoks Tulevičius prasitarė, kad esą socialistams nereikėtų kovoti prieš tikėjimą, kad gird, visos tautos tikinčios į Dievą. Tokiuo pasakymu labai pasipiktino draugas A. Č. Anot jo ne Dievas esąs visa ko tvėrėjas, bet patsai žmogus. Sakko, kad "jeigu ne tasai senas Dievas, darbininkai senai būtų pasiliuosavę nuo savo išnaudotojų." Tik esą, ačiū Dievo pasakiškai galybei darbininkas bijas nusidėti prieš savo mielaširdingą darbą ir "Dievo duotą valdžią." Sako, kad pirmiau negu įsileisti tikintį draugą savo tarpan, reikėtų jį pirma apšviesti.

Oi, šviečiate, jūs, broliai, šviečiate. Ir nuo tos didelės "šviesos" jūs patys jau apakote. Krakai, Montvydai, Petrikoniai ir jiems panašūs nebijojo nusidėti prieš "Dievo duotą valdžią," vadinas, jie buvo apšviesti. Bet nuo tos kšviesos — apsaugok mus Viešpatie.

IR PARAPIJINĖS MOKYKLOS PARŪPO.

Tos pačios "Naujienos" ir parapijinėmis lietuvių mokyklomis neuokais susirūpino. Jos graudžias sąsaras lieja, kad darbininkai, kurie leidžia savo vaikus į parapijines mokyklas tiek daug pinigų turi išmokėti už jų mokslą (po 50 centų kas mėnuo). Jos pataria atimti vaikus iš parapijinių mokyklų ir atiduoti į viešąsias.

Tos agitacijos priežastis aiški "Naujienoms" širdį sopa, kam lietuvių savo vaikus augina tikyboje ir meilėje prie Bažnyčios. Štai "Naujienų" pašonėje Apveizdos Dievo parapijos mokyklon, seserų Kazimieriečių vedamon, eina mokinčios arti 500 vaikų. Jie visi gražiai meldžias Dievui, myli kunigus ir seseris. Tokių, kai jie išaugs, į savo tinklą negi pagausi. Tad ir verkia, ir aimanuoja.

Mes nemanome, kad tos aimanos sugriaudintų katalikų širdis. Juk nesunku bus suprasti, kad tai... krokodilio sąsaras.

LAISVAMANIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ NESĄ.

"Lietuva" No. 39 pasako, o "Ateitis" No. 40 patvirtina, jog grynai lietuviškų laisvamanisčių laikraščių nesą. Gir-di "Laisvoji Mintis" buvo skelbė laisvamanybę, dabar ji žuvo ir todėl nereikia jau kalbėti daugiau apie laisvamaniškus laikraščius.

Gerai. Na, vyrai, o kur tie klerikalaiškieji laikraščiai, kur tas klerikalizmas, apie ku-

ri socialistai ir laisvamaniai tiek prirašė.

Daktarai, pasigydykite pirma patys save.

Visų svarbiausis reikalas šioje valandoje.

Visi mes broliai lietuviai katalikai jaučiame ir numanome svarbą šios valandos, šios baisiausios ir kruvinausios tragedijos žmonijos istorijoje. Matome, kad visoks surėdymas ir pamatai pasaulio valstybių svyruoja, kaip ta valtelė ant vandens vėsulos užklupta. Matome ir girdime ir atjaučiame savo sielos jausmais padėjimo baismą; nelaimingųjų mūsų brolių, pakliuvusių į sukuri kariškų operacijų. Laikraščių skiltys pilnos prirašinėtos šiais pasibaisėtiniais žodžiais: čia užmušta tiek šimtų tukstančių, tokių ir tokių — ir iš mūsų pusės žuvo keletas... Čia išgriovė miestai, ir išdeginė sodžius — gyvenotojai pabėgo... Čia metė bombas ir užmušė tiek ir tiek nekaltų senelių, moterų ir kudielių. O tenais nuskandino juroj laivą su tiek ir tiek niekam nenusikaltusių žmonelių. Ir tai vis rašoma ne vieną sykį, ne du, ne tris — kasdien taip rašoma. O taip rašoma delto — kad taip ištikrųjų yra.

Kaip mums lengva pasakyti tiek ir tiek šimtų, tukstančių kareivių krito kovoje. Bet įsivaizdinkime savo vaidentuvę tą krūva gyvos, krutancios kruvinos žmogienos, gyvenčios šaukiančios nuo baisiausių mirties sopulių. Ir visa ta žmogiena tai broliai mūsų darbininkai ir visi tie širdį perveriantį garsai ir šauksmai — tai balsas mūsų brolių — tai balsas nekaltai užmuštojo Abiliaus šaukiąs prieš sosto Augšėiausiojo!

Tai baisiausiaji valanda pragaišties!

Pažvelgkime toliau į Lietuvą, tėvynę mūsų; ką mes ten matome. Viskas išdraskyta, išgriauta išniakita. Mūsų tėveliai, mūsų vaikeliai, mūsų moterėlės, broleliai ir seselės, išsiblaškę kaip avelės vilkų užpultos, po visus pakampius plačiosios Rusijos, pilnos girių, pilni miestai ir miesteliai ir Sibiro tyrai. Kas ten juos priglaidžia, kas ten juos sušelpia, kas jų dvasią ir kūną nuramina ir sustiprina. Ir kada jiems užtekės žvaigždėlė vilties į geresnę ateitį? Baisi tai valanda, vienok, dar nebaisiausia. Dar randasi ir tokie dalykai, kurie mums šviečia nors ir per rūkus, nors ir per debesis, bet vis-gi viltis į geresnę ateitį gaivina ir stiprina.

Viena iš tokių šviesių žvaigždelių tai mūsų atgijimas tautiško-katalikiško dvasio, kuris taip sparčiai kyla, tokiais šuoliais žengia pirmyn, kad drąsiai galima sakyti kad artimiausioje ateityje taps nenuveikiamu galiumu.

Mūsų katalikiškos organizacijos ir susivienijimai kruta, veikia, darbuojasi ir susipratimas, blaivybė ir dora kyla ir plėtojas ir skleidžias tarp lietuvių. Jau nekurios žinios pareina ir iš Rusijos, jog pradeda viešai reikalauti nuo valdžios Lietuvai autonomijos. Žinoma, prie to dalyko nemažą triuso yra pridėję mūsų tėvynės Lietuvos veikėjai. Broliai pradžia padarė — prisidėjime ir mes prie jų savo balsais, remkime tą taip svarbų tautos laisvės ir autonomijos reikalą. Kad sulaukus karės pasibaigimo ir apie mūsų reikalus tautų ir valstybių tautos konferencijoje nebūtų miršta. O to galima susilaukt tikrai nuosekliai dalyką tvarkant, sumaniai agituojuant, o labiausiai tai visiems vienbalsiai remiant.

Jeigu kudikėlis tyli, tai ir tikra motina apie jį užmiršta. Taip ir mes, kol tylėjome, tol niekas apie mus nešnekėjo ir nesirūpino. O dabar jau platus pasaulis pradeda apie mus šnekėti. Ir vien nuo mūsų pačių priklauso ta dalyką taip pakreipt, kad jis mums

"DARBININKAS"

atneštų realę naudą.

O dabar valanda tinkama, dabar laikas tokiam dalykui gerų geriausias. Ir jei dabar mes pražiopsosime, prausime, tai rasi kitos tokios valandos Lietuva ir nebesusilaus.

Delfo brangūs broliai ir seselės, atjausdami svarbą šios valandos nasnausime, bet dalyvausime ir remkime kiek galėdami visus mūsų viešus tautiškus reikalus. O kad geriau susitvarkytume tame dalyke ir nuosekliau veiktumėme, dalykimės su drangais savo nuomonėmis per "Darbininką." Visi visuomeniški dalykai reikalauja to, kad būtų visapusiškai apsvartomi — o ir dainius mūsų dainuoja: "Vieno išmintis menka, kai du stos, visados daugiau padarys, viens pradės, kits padės toliaus darbą nuvarys."

Matote broliai aiškiai visi, kad visų svarbiausias reikalas šioje valandoje, tai prisidėjimas prie viešo visuomeniško katalikiško atgijimo ir susipratimo. Kaip tai veikimas ir dalyvavimas šelpime Lietuvos, tėvynės mūsų, dabartinėje nelaimėje, taip lygiai priruošimas dirvos atsigriebiui iš visų nelaimių karėmis nuteriotai Lietuvai.

Tai-gi, vyručiai ir seselės, kirkime visi į darbą. Sunkus ir didis darbas mūsų laukia. Ir balsas mūsų sąžinės prie darbo ragina, o balsas sąžinės tai balsas Dievo. Ir tegul tame sunkiame darbe turėsime nors tą paguodą ir susiraminiimą, kad veikėme darbą teisybe ir dora. O Viešpats tokius darbus laimina.

F. V.

Vyčiai mūsų broliai.

BroLIAI ir seselės lietuviai darbininkai!

Ar tamtos apsvartė, kada nors ir pagalvojote, kad plačiojoje Amerikoje yra nemankas būrelis lietuvių, kurie turi tokią begėdišką sąžinę, o kiti rasi ir kreivą protą, kad drįsta viešai per laikraščius ir prakalbas meluoti į akis visam būriui klausytojų — ir nerausta išgėdos.

Duokim sau, tegul jau čia ir laisva biznio šalis, ale visgi ir biznis reikalauja, kad jei ne teisingumo, tai bent mandagumo iš biznieriaus pusės. O be šios ypatybės, tai biznierių visados laukia netekimas kostumerių ir subankrutijimas.

Norėčiau su tamtomis pasikalbėti apie mūsų Vyčius.

Vyčių organizacija netai senai įsikūrė Amerikoje — o jau kiek jiniai turi kuopų kiek narių, ir kokių narių; tai gali-ma tikrai džiaugtis ir palinkėti ir ateityje taip plėtoties, o nau-da lietuvių visuomenei bus taip didi, kad mes dabar negalime sau ir įsivaizdinti.

Vyčių organizacija susideda iš tikrai lietuviško katalikiško jaunimo, tai yra, iš tokių narių, kurie pildo visas priedermes gerų katalikų. Delto ir nestebėtina, kad jiniai išduoda taip gerus ir pageidaujamus vaisius.

Kas iš jų nebuvo pramogose, surengtose Vyčių ir kas nepasilinksminote, nepasi džiaugėte linksmai, blaiviai, dora ir maloniai tikrai lietuviškai.

Kas daugiau padainuoja lietuviškas daineles, jei ne Vyčių chorai. Kas sulošia geriausiai padorius veikalus salėse, jei ne Vyčiai. Kas lavina ir auklėja jaunime dvasią, dora, prakilumą, viešo mandagumo, pilietiško susipratimo ir drąsumo išreiškimui savo nuomonii jei ne Vyčiai. Kas su Vyčiais gal susilygyt? Niekas. Vyčiai tur savyje jėgą tokią, kokios nei viena iš kitų organizacijų neturėjo ir neturės niekad. O tai dėl šitų dalykų:

Pirma, Vyčiai savo pamatą padėjo katalikystę — o tas pamatas, tai yra tvirčiausioji, amžinoji uola. Ta uola, su-tvirtyta lietuvištvės tautiško cemento ir ant tų pamatų remiasi ir kila angštyn visa bu-davonė, visa Vyčių organizacija.

Iš po Darbininko Plunksnos.

Laiškas.

Juozei, štai laiškanešis tau atnešė laišką, adresas iš Maskolijos, turbūt iš Lietuvos.

Užmesk, gaspadin, už kalendorias, tai turbūt nuo mano motinos. Kaip kada neturėsiu ką veikti, tai perskaitysiu.

O ką-gi jau tu tokio dabar visą vakarą veiksi, kad jau net neturėsi laiko nei motinė-lės laiško perskaityti.

Dabar man ne motina, ne jos laiškai kišasi. Aš turiu svarbesnius reikalus.

Taip, taip, žinau-jau tau gerklė džiūsta ir skubiniesi į Kumpanosio "špykizę" nes jau ana mačiau ir mėlynosis išpurtėlis ten vienas marškinis nutraukė. Ir berankis Žliubius su pasišaušėliu nudūlino. Skubyk ir tu, bėgk, tik žiūrėk nepareik su sudraskytas marškiniais, pamuštais antakiais ir kruvinu pakaušiu. O paskui vėl meluok dar, kad tave katalikai ant gatvės sumušė už apšvietos platinimą.

Ale, gaspadin, tik nebūk tokia pikta, o aš pasakysiu visą teisybę. Aš visai šiandien į "špykizę" neisiu.

Ba ir neik, ir jeigu dar sykį girtas parsivilkiumei, tai ant rytojus pasieškok sau burdo, ba pas mumis tai girtuokliams vietos nėra. Tą įsitemyk gerai.

Matai, gaspadinėle, šiandien mūsų socialistų kuopa surengė labai išmintingas ir dides prakalbas su paaiškinimais ir diskusijomis. Kalbės keli garsūs kalbėtojai, atvažiavę iš didesnių miestų, dainuos visas svirplių draugijos choras, paskui bus puikūs šokiai ir deklemacijos; viskas taip kaip parašyta programuose.

Na, tai dar dabar tikrai lygiai šešios, o prakalbos prasideda visados apie 7-8-tą, tai dar gali dvidešimts laiškų perskaityti ir suspėti ant tų visų prakalbų ir šokių.

Kad matot, gaspadin, ir aš kalbėsiu prakalbą tai turiu pirmiau pasiskubyt.

Ką? tu kalbėtojas! ar tu gali ką gero pasakyti, kad tu daugiau nieko nežinai kaip tik saliuono barą su rankovėms šluostyti, ir pliaunyt — lot apie visokias nesvarybes.

Delto man ta garbė ir teko, ba matai iš mūsų kuopos nei vienas naris nenorėjo apsiimt pasakyt prakalbą apie laisvąją meilę, visi sakko, kad tai lietuviui nepritinka tokie dalykai pliaukšt. Tai aš ir apsiėmiau, ir dabar busiu ir aš kalbėtojas.

Na, tai išgirs dailių žodelių klausytojai. Duok Dieve, kad nors jaunų merginų nebūtų, ba neturėtų, kur akių dėt beklausydamos zvo-beldų tokio neprastuburniaus.

Jau aš, gaspadin, vis biskį pasitaikysiu kad jau taip labai šlykščiai neišeitų.

Ale tai pons kalbėtojas vis gal motinė-lės laišką perskaityti — prispėsi dar ir ten.

Kad matote dar pirmiau turiu bėgt pas p-lę Šarkiutę, priminti kad nepavėluotų apsi-eija.

Antra, Vyčių organizacija susideda iš jaunimo tikinčio, doro, sveiko morališkai, o tankiausiai ir fiziškai. Ir kokios klijutys tokiam jaunimui gal užvert kelią; jei įsiai tu klijutis negalės nuverst į šalį, tai lips per jų viršų ir sutriuškys vien savo morališku svarumu.

Trečia, Vyčiai susideda, taip sakant, susilieja iš dviejų brangių ir kietų elementų, tai yra iš lietuvių, atvažiavusių iš Lietuvos ir iš lietuvių čia gimusių ir augusių. O abiejų įneša organizacijon savo ypatingus gabumus ir stiprumus. Čia gimusieji, ypatingai moksleiviai, biznieriai ir visokie vertelgos — savo patyrimus, ingytus, kaip mokslainės taip ir praktiškame amerikonų gyvenime.

O iš Lietuvos atvažiavusieji savo teisingumą savo prisirišimą prie visko lietuviško, kaip tai: papročių, kalbos, žaislų ir dainų, o kas svarbiausia tai grynai lietuviškas būdas, energija ir ištverimas savo užmanymuose ir pergalejime klučių, sutinkamų gyvenime. O žinoma susiliejus, susivienijus tiem dviem ele-

mentam pasidaro čielybė — stipri, dora ir galinga, vienu žodžiu Amerikos lietuvis, Vytis.

Vyčių kuopos rengia prakalbas, teatrus, dainavimus, pasiilksminimus, išvažiavimus ant tyro oro, parodas, diskusijas, vakarinius kursus su išguldymu kaip anglų taip ir lietuvių kalbose. Vienu žodžiu sakant Vyčiai yra viena iš gyviausių, veikliausių ir naudingiausių organizacijų tarp Amerikos lietuvių. Mes tą visi matome taip aiškiai kaip ant delno. O mes Vyčius taip gerai žinome ir pažįstame delto, kad ta organizacija susideda iš mūsų tikrų brolių ir seselių — o ką gi geriau galima pažinti, jei ne saviškius.

Nagi dabar broliukai ir seselės pažvelgkime į socialistų ir laisvamanių spaudą, kas ten rašoma apie Vyčius. Jie ten nupiešiami biauuresniai ir blogesniai už žmonijos išgamas ir net bedievius socialistus.

O kodel taip daroma? Žinoma tai daroma, kad pa-kenkt plėtojimuisi Vyčių organizacijai ir abelai visam katalikiškam atbudimui ir susipratimui.

Kiek bedieviai, tuomi atsi-sieks — tai ateitis parodys.

Laiškas rašytas 1915 m. Mieliausias mano suneli, Juozeli!

Sveikinu tave ir bučiuoju tavo skaisčiusius veidelius po tukstantį kartą. Išsilgau aš tavę labai, vaikeli tu mano mieliausias: kur tik aš einu, kur klupinėju vis apie tave mislinu, vis apie tave rūpinuosi, ir naktelėje miegodama tave sapnuoju. Nepasili mano širdelė, vis kaip kokioms replėms spaudžiama. Ar tave vaikeli ten kokia nelaimė patiko, ar tu ten didelį vargelį vargsti, kad taip mano širdelė nerimauja ir maudžia.

Atrašyk, suneli, man nors laišką, ba jau čielai metai prabėgo, kaip aš nuo tavęs jokios žinėlės sulaukiu. Kas miela dienelė, pargrįždama iš bažnyčios, užeinu krason paklaust ar nėra laiško nuo mano Juozelio, o vis nieko nerandu...

Dabar aš dar sveika, gyvenu ant kampo pas Diėpinigius; aslas išluoju, vaikus paboviju, pridaboju, po biskį paverpšlenu, tai taip ir maifinuosi. Pinigų tai turiu dar pusantro rublio, tai čėdiju, kaip galėdama užgniaužus. Neduok, Dieve, susirgus, kad turėčiau už ką nors cukraus svarelį arba bulkelę pyrago nusipirkt ant pasitiprinimo. O dabar tai kenčiu pilvą susivaržius. Sudievu mieliausias suneli, tik tuojauas atrašyk man laišką, ba aš labai, labai apie tave rūpinuosi.

Tave visados mylinti tavo motina.

Se tau laišką, tu gyvuly, ir žiūrėk, kad man ant "pėdės" motinai nusiųstumei nors kelis dolerius.

Kad aš, gaspadin, kaip tik už burdą valiosiu užsimokėt.

Nesivaliokio po saliuonus, tai turėsi. O jeigu motinai siųsi pinigų, tai aš už burdą, dar palauksiu toliaus, tik žiūrėk man, kad negertume daugiau, ir nesivalioktumei, kur nereikia.

Gaspadin, jau aš redi-gatavas, sudievu — gudbai.

F. V.

Aš pranašu būt nenoriu, tikrai aš prijauciū, kad bus socialistų spaudai nekoks biznis. Nes jiniai tuomi savo melavimu, visiems įkyrės, o melagius nieks nekenčia ir su jeis nenori turėti reikalo. Taip bus ir su socialistų spauda. O kaip nebus skaitytojų, tai išnyks ir tie visi prieštiki biniai šlamštai.

Aš manau, kad draugai socialistai galėjo mandagiau pamsielgti su lietuviška visuomene. Ir nemeluot taip begėdiškai — arba jau kad taip jiems liežuvi niežti ir neiškenčia nemelave, tai bent galėjo meluot apie busimąjį rojų ant žemės, tai bent matytume, kad jie svajoja, kad ir apie neįvykdimamus dalykus, bet vis-gi prakilnius.

O dabar tai mes matome, kad jie yra ištikrųjų... fe! O rasi gal jau jie yra ant tiek nusilpnėję, kad daugiau savo priešams nieko nevalioja kenkti, kaip tik paloti ant popieros, slapvardžiais akis užsidengus. Palauksime, ką toliaus gyvenimas parodys — rasi dalykai virs kitaip.

Duok, Dieve, kad virstų ant gero.

F. V.

Kas girdet Lietuvoj.

VOKIEČIŲ UŽIMTOJ LIETUVOJ.

"Rieč" No. 230 paduoda ištrauką iš "Lietuvos žinių" apie dalykų stovį Lietuvoj vokiečių užimtoj.

Vienas žemaitis, Raseinių pavieto, prapirko pro vokiečių liniją per Birus ir pasakojo apie dalykų stovį. Pasak to žemaitio žodžių gyvenimas žemaitijoje inėja į savo vėžes. Gyventojai valo javus, atsidarė mokyklos.

Vokiečiai dalį galvijų pasiima sau. Ant kas trijų žmonių palieka vieną karvę. Javų tam tikrą dalį taip-gi pasiima. Tik nedidelė dalis gyventojams bus tepalikama.

Iš Rusijos vokiečiai per žemaitiją stato geležinkelį. Jau davedė iki Kelmės. Nuo Kelmės geležinkelis vedamas šiaurės link.

Tame pat minėto laikraščio numeryje pranešama, jo iš Vilniaus visokios šventųjų relikvijos išgabenta. Visa pravoslavų dvasiškija išsikrausčius. Rugpj. 20 d. iš Vilniaus pribuvo Petrogradan traukinis su pabėgėliais. Kuomet emė iš bokštų varpus, tai iš kairiųjų cerkvių bokštų nebuvo galima išimti. Reikėjo bokštą sudraskyti ir paskui iškelti varpus.

Iš bažnyčių ir cerkvių visokios brangenybės išvežta.

Kas girdet čia.

NEWARK, N. J.

Ruošiasi prie didžio darbo. Rugsėjo 29 d. š. m. T. F. komitetas laikė savo nepaprastą susirinkimą.

Susirinkime beveik visas vakaras pašvėstas vien apkalbėjimui apie rengiamą "Tag Day" spalio 24 d. š. m. Iš T. F. komiteto komisijai paaiškėjo, kad, visos komisijos savo užduotis prirengimui "Tag Day" atliks kuopikaučiai.

Tik viena darbininkų aukų rinkėjų prirengimo komisija labai aimanuoja, kad daugelis del menkiausių niekniekių atsisakinėja, būk negalės eiti rinkti aukų tą dieną.

Nesuprantu, kodėl taip yra? Kas atsitiko su Newarko tati prakilniais lietuviais lietuvaitėmis? Juk newarkiečiai, kiek pameinu, visur ir visada kuojantriausia atjaudavo kiekvieną prakilnį labdarinę darbą. Tai kodėl dabar prie šios svarbiausios užduoties, prie pagalbos savo broliams vargantantiems tėvynė, prie pašventimo vienai dienai "Tag Day" - parinkimo aukų. Kodėl yra taip nerangūs, sutingę? "Tag Day" prisirengimas tai vienas iš svarbiausių T. F. komiteto veikimu. Ir šiame darbe, kad T. F. komitetas vienas nebeišgalia atlikti, bet šaukias pagalbos visų nevarkiečių lietuvių, tai kiekvieno lietuviavo lietuvaitės ir yra šventa priderystė pagalbėti jiems kiek galima.

Kiekviena dora lietuvaite, be jokio išsietinimo ir atsilikimo, turi pašvęsti spalio 24 dieną š. m. viešam aukų rinkimui. Reikia atminti, kad priderama prisirengta "Tag Day", turint įvalias rinkėjų, gali atnešti daugias naudos, didesnę sumą pinigų, negu mūsų visų nevarkiečių per visus metus dėtos aukos. Tad ruošimės prie "Tag Day" visi kam tik rūpi teikti pagalbą užjūryje. Net nesmagu darės klausiantys išduodant komisijai raportą, kad dar tik virš 100 darbininkų teturi (bet ir čia ar tik komisija nepriskaitė "Vyčių") kuopos kurių randasi veik 100 ir visi kaip vienas aukas rinkti pasižadėjo).

Ikišiol mūs T. F. komitetas susidėjo vien iš draugijų atstovų. Bet dabar šiame paskutiniame susirinkime, nutarė padaryti "Tautos Fondo", skyrių, prie kurio dabar galės prigulėti kiekvienas lietuvis ar lietuvaitė. Metinė mokestis palikta tiek, kiek kuris mokės. Bet mokėti nors centą per metus turės, kitaip nesiskaitys T. F. komiteto nariu.

Mėnesinius susirinkimus T.

r. komitetas laiko kas pirmas pamedėlis kiekvieno mėnesio.

Rugsėjo 28 d. "L. Vyčių" 29 tos kuopos valdyba ir visos viekiančios komisijos turėjo savo susirinkimą.

Taip - gi didesnė dalis vakaro praleista apkalbėjimui apie busiantį vakarėlį spalio 2 d. š. m. Paskum, kalbant apie veikimą praėjusio ir ant toliaus, daugiausia del praėjusio veikimo iškilo gana karšti ginčai.

Ginčai kyla daugiausia del menkiekių. Priežastis ar tik nebus ta, kad Vyčiai perdaug dalyvauja visuose kitų dr - jų veikimuose, o patys savų reikalų nebeturi kada prideramai aprūpinti.

Nebeužtenka tiek laiko, kad galėtų laikyti reikalingus susirinkimus, pasitarimus, užtai visas veikimas palieka lietuvių, sulig kiekvieno sumanymo, iškur paskum kyla ginčai. Nors ir pasi-ginčyta, pasikarščiuota, vienok, pilnai galima tikėtis, kad Vyčių kitiems norams, praklaimams, pasiryžimui žengti prie augštesnio prakilnesnio siekio nieko visai nekenks.

Volungėlis.

BROOKLYN, N. Y.

Prakišo streiką.

Arbucklio cukraunės darbininkai streiką pralaimėjo.

Pastreikavę porą savaitių, grįžo prie darbo. Nekurie darbininkai visai nebeprimami, o nekuriuos, nuo turėjusių geresnį darbą, pastatė prie blogesnio.

Prie streiko sukurstė Grikštas, kampinis oratorius iš J. W. W. Unijos. Dabar visi galisi, kad klausė Grikšto ir nepriėmė pasilindimų iš kumpanijos pusės, tik ką streikui prasidėjus. Čia priseina plačiau apie šį nenusisekusį streiką pakalbėti.

Pereitais metais toje pačioje cukrinėje buvo pasklidęs gandas, kad darbininkai eis ant streiko. Kompanija užgirdus apie žadama, ji buti streiką, pridėjo visiems po 1 c ant valandos ir streiko nebuvo. Šimet visą vasarą buvo tyku, nes ir darbas toj dirbtuvėj nėjo, nėjo kaip reikia. Pagalios sulaukus rudenio, darbai pagėrėjo visur Brooklyno dirbtuvėse, pagėrėjo ir minimoj cukrinėj. Pagėrėjus darbam, atsirado Grikštas su prakalbomis ant kampų. Iš pradžių Grikštas keikė visa burna socijalistus, tolesniai ir p. Šimkų, atstovą Lietuvių Draugijos nuo karės nukentėjusiems šelpiti, išvadindamas jį judošuim ir matydamas, kad žmonės jojo keiksmas patinka pradėjoper-sistatyti save badaujančių ir reikalaujančių aukų. Pradėjo kolektas. Vienas kitas pasigailėjas to "varguolio" ir darbininkų "užtarėjo", dėjo aukas.

Grikštas pamatęs, kad žmonės linksta jojo pusėn, pradėjo apie streiką kalbėti. Štai 17 d. rugsėjo, darbininkai sustreikuoja. Grikštas jau kaip ant arklio joja šaukia darbininkus į susirinkimą, rašo juos prie J. W. W. Unijos ir ima nuo kožno po 50 c įstojimo.

Ant rytojaus, sustreikavo tos pačios Arbucklio kompanijos kovėnė ir Kirkmano muilo dirbtuvė. Kovėnės darbininkams pasiulus kompanijai 2 c ant valandos, visi sugrįžo prie darbo. Kirkmano muilo dirbtuvės, nevisiems darbininkams sustreikavus, streikas tuojau iširo ir sugrįžusių darbininkų prie darbo, nepriima; Jeigu kurį priėmė tai numušė mokestį. Streikuoja tik-tai cukrinės darbininkai.

Grikštas kalba kožną vakarą. Pasitesus streikui keletą dienų, pasistengiau nueiti pas kompanijos atstovus darsinoti, kokius darbininkai stato reikalavimus. Atstovai atsako, kad jie nieko nežina, nes darbininkai visi lenkai ir lietuviai, jie su jais susikalbėti negali, darbininkai jokio komiteto neturi ir jokios tvarkos jie negali padaryti.

Gavęs tokį atsakymą, išėjau ant gatvės, pasiklausyti darbininkų, apie jų reikalavimus. Vienas sako, kad jisai nežino delko sustreikavo, nes girdi - visi ėjo ir aš išėjau. Kitas sako, kad noris, 3 centų ant valandos daugiau; kitas vėl sako, kad jisai noris, kad būtų 8 valandos darbo; trečias kad J. W. W. uniją pripažintų. Klausiu ar turite kokį komitetą? Atsako, kad Grikštas viską daras.

Bet koki pamatiniai reikalavimai, niekas nežino. Nežino ar jų reikalavimai yra priduoti kompanijai ar ne.

Kompanija matydam, kad tarpe streikierių nėra jokios tvarkos ir susižnekti su jais negalėdama, pakvietė vietinį kleboną kun. A. Kodį. Kad šis užklaustų darbininkų, ko jie reikalauja.

Kuomet kunigas pasirodė tarpe pulko darbininkų ir užklaustė ko jie nori, pasipylė visokių reikalavimų; kas žmogus tai kitokios reikalavimas. Kunigas liepia išrinkti komitetą iš savo tarpo ir sustačius reikalavimus priduoti kompanijai o tuom tarpu, kad neiekvoti laiko, eitų dirbti. Jeigu kunigas sako, kompanija neįsipildis jūsų reikalavimų tuomet streikuot. Sulaukus vakaro ir pasirodžius Grikštui, praneša darbininkai Grikštui ką kunigas žodžiais ir pasako, kad kompanija kunigą papirko.

Užbaigus kolonijoms padaro nutarimą su nekuriu karštuoliais, kad kunigą boikotuoti - neit bažnyčion. Kad boikotą įvykdyti, išrenka kelis vyrus, kad stovėdami ant kampų, nedaleistų eit žmonių bažnyčion. Sulaukus nedėdienio nieko panašaus nebuvo, bažnyčia, kaip ir visada pilna buvo žmonių. Grikštas matyt pasi-juto ant tiek galingu, kad net pasiryžė žmones nuo bažnyčios sulaikyti, kurią neseniai jie patys pasibudavojo.

Ne į savo vietą, brolau, nosį kiši.

Streikas tesėsi dar ir antrą savaitę, bet kas kart jau daugiau stoji į darbą. Pagalios sulaukus 1 d. spalio streikas galutinai išjira ir visi bėga į darbą. Bet nelaimė, nevisus jau priima.

Toki tai pasekmė iš neorganizuoto ir blogų vadovų streiko. Dabar žmonės gaudinasi, kad Grikšto klausė, sakosumo-kejojame jam apie 700 pusdolerių ir nei tų pinigų, nei streikas laimėtas; o prie to dviejų savaitių uždarbio nėra ir nekurie visai darba nustojo.

Argi šitoks atsitikimas neatidarys mūsų žmonėms akių ir nesupras, kad kampiniai agitatoriai, kurie save vadina darbininkų užtarėjais, nėra darbininkų išnaudotojai ir sau pelno jiekkančiais?

Korespondentas.

BRIGHTON, MASS.

Nubunda.

Dėku Dievui šios apylinkės lietuviai katalikai ima stvertis už darbo, už apšvietos. Nusiobodo Brightono lietuviams klausyties visokių džian bambų, socijalistų "spychių". Teisybė yra tarp lietuvių katalikų, kurie "bačkučių susirinkime" pirmi. O dar yra lietuvių apgyventojų vietoje saliu-nų ir tie visada lietuvių pilni. Be to dar prie saliuo yra bolinės. Jose tai mūsų sporteliai praleidžia dykai brangų laiką. Žinoma, jiems gerai. Kada perpyksta ant bolės, kad negerai ritasi, tai tuo į salioną suraminti nervus. O žinoma keletą stiklų išgėrus, tai geriau pataiko bolės.

Bet jau pradeda rodyties švie-sa, jau spiktėlė saulės spindulėlis, jau austa po tamsios nakties. Užsikurė židyns, tai yra susitvėrė L. D. S. 2 kuopa, kurios tikslas yra traukti brolius ir seseris prie apšvietos ir doros. Todel Brightono broliai ir sesers glauskimės prie tos prakilnios organizacijos.

Minėta kuopa buvo parengus prakalbas spalio 1 d. Kalbėjo kun. Kemėšis ir M. Žioba, Sąjunos centro pirmininkas. Prakalbų paklausyti susirinko apie porą šimtų žmonių. Po prakalbų atsidarė mėnesinis kuopos susirinkimas. Prisirašė penki nauji nariai. Del vėlusio laiko svarsty-mų nebuvo.

Kadangi kuopos kasa buvo apitustė o prakalbų surengimas lėšavo keli doleriai, tai kila klausimas kaip padengti iškaštus. Kun. Kemėšis paėmė skrybelę, pats įmetė dolerinę, p. Žioba dolerinę, A. Milvidas dolerinę, A. Tiškevičius dolerinę, V. Jonušas dolerinę, J. Malukas ir A. Braužinskas po 50 c., V. Šiaulutė, K. Paulauskiūtė, S. Zakauskas, J. Zidolinskiukė, O. Jonauskiūtė po 25 c. Kiti nepadarė vardų. Iš viso sumesta \$9. Turtinga dabar mūsų kuopa. Svetainėj buvo belikę apie 20 žmonių o sudėjo net \$9.

A. P. B.

CLEVELAND, OHIO.

Vakaras.

26 d. rugsėjo Germania svetainėje Sv. Kazimiero dr-ja snrėgė vakarą. Programas buvo platūs ir įvairūs. Išpildė CL. Lietuvių Teatrliško choro aktoriai. Pirmiausiai atvaidino 5-kių aktų istorišką tragediją "Pilnų Kuni-gaikštis".

Vaidinimas pasisekė labai puikiai, publikai jis labai patiko, nes rankų plojimui nebuvo pabaigos. Geriausiai atliko roles šie asmenys: p-lė V. Karetekiūtė - Kuni-gaikštienės rolėje, p-lė O. Žvin-gilutė - Laimutės rolėje, p. J. Zelonis - Švento rolėje, p. F. Mockaitis - Margio rolėje, p. J. Misevičius - Rimo rolėje, kiti taip-pat atliko savo roles gana puikiai, veikenčių ypatų buvo apie 40. Po vaidinimo p. A. Beržinekas kalbėjo apie vietinės Sv. Kazimiero dr-jos stovį ir skatino visuomenę, kad prie tokios rūšies draugijų dėtusi. Užsiminė ir apie nuvargintą mūsų tėvynę Lietuvą. Po prakalbų C. L. teatrališkas choras padainavo 2 daini: "Zvirblėlį" ir "Švint aušrė-lė," paskui p. J. Zelonis pasakė eiles "Tėvynė." Pasakė jausmingai ir publikai labai patiko, nes nuo rankų plojimo net sienos linko. Toliau vėl padainavo dvi daini: "Grožybė Lietuvos" ir "Kavėleli".

Daina Karvelėlis yra begalo puiki sudaryta kompozitoriaus Sasnausko, nes toj dainoj tenoras turi solo. Solo padainavo labai puikiai p. J. Misevičius. Garbė CL. T. Chorui, kuris taip išmargino ir pappuše vakarą, dainų dirigentas p. V. A. Greičius. Teatro mokiniojas p. F. J. Kle-mavičius. Sufliorius p. J. Raulusevičius. Publikos buvo nemažai tečiau būtų buvę dar daugiau jei priakurs dangus kuris burbuliuo lietuvi visą dieną.

J. Marozas, rašt.

ROCKFORD, ILL.

Mes labai įpratę elgties pagal vėliausios mados, neatsilikam ne per truputį nuo kitų miestelių lietuvių. Kas pas kitus yra tai ir pas mus. Kitiur eina lietuviški laikraščiai, mes ir-gi leidžiame "žurnalą," pašvęstą apskaldymui ausų savo priešam. Kitiur moterys organizuojasi, mūsų taip jau nesnaudžia. Kitiur darbininkai rūpinasi susisipiestį į vieną darbininką kūną, mes ir jau nesilie-kame. Pas mus susitvėrė L. D. S. kuopa. Antroje sanvatėje savo gyvenimo parengė vakarą kuris susidėjo iš prakalbų su dainomis. Kalbėtojas buvo: kun. Vaitūnas iš Chicago, kuris savo kalba sužadino ne vieną lietuvių; buvo galima matyti laike jo kalbos. Taip-gi kalbėjo ir vietinis klebonas kun. V. K. Taškunas, kuris ir-gi pasakė daug naudingų dalykų. Jų kalbos daugiausiai buvo pašvęstos L. D. S. Dainas atliko vietinė "Aido" draugija, kurios nusisekė gerai, taip tad net dauguma, pavydėjo. Po prakalbų buvo nauji nariai. 26 d. rugsėjo š. m. kuopa laikė savo susirinkimą, kur taip-pat prisirašė keletas naujų narių.

Aplamai pasakius, kuopa turi gera pradžią ir yra viltis, kad ir ant toliau seksis gerai, nes kaip buvo patėmyta iš paskutinio susirinkimo, tai nariai nevien nori būti tik iš vardo, bet nori pasi-rodyti ir su darbu. Tame susirinkime likosi išrinkta komisija, kuri pasirūpintų pristatyti savo plenus kas link vakarinės mokyklos. Tik vienas tas žingsnis rodo nepaprastą drasą mūsų kuopos.

Mūsų laisvamaniai su "cieli-kais" dabar galvas suka, kaip čia mums už kelio užbėgus, už tai leidžia šlykščiausias paskalas apie naujai susitvėrusią kuopą, bet dori, suprantantieji daugiau darbininkų padėjimą, neatkreipia ir tuos vaikiškus užsiuolimus nei mažiausios atydos ir nieko nelaukdami rašosi prie mūsų kuopos.

Kaip viskas eis, ateitis parodys.

V. B.

WARCESTER, MASS.

Apie Vyčių parodą.

"Draugo" No. 36 indėta buvo mano aprašymas Vyčių 26 kuopos susirinkimo, kuriame buvo tarta apie rengiamąją Vyčių parodą. Nutarimų aprašymas gerokai su-trumpinta ir padaryta apsiriki-mas. Buvau parašęs pagal teisy-

bės, jog L. Vyčių parodos skyriuje yra išrinkta p-lė Matilda Šukutė kasierium ir už ją atsako tėvai savo nejudinamų turtu. O mana korespondencijoj "Drauge" buvo pasakyta, jog Pranas Zataveckas atsako nejudinamų turtu. Aš neturiu nejudinamo turto ir negaliu atsakyti. Buvau rašęs į "Draugą" pataisy-mą, bet štai jau kelintas numeris ir nematau atitaisymo. Todel prie šios progos čia viešai atitai-sau.

Jau beveik pusmetis, kaip darbuojamės ir rengiamės prie parodos. Nežilgo jau atsisbus. Apie laiką bus pranešta. Tik dabar brangūs vyčiai ir malonios vytytės ruoškimės su visa energija prie tos parodos, kuri bus ženklų mūsų kilimo. Tai-gi narsiai ir drąsiai prie darbo. Laikas atė-jo pabust. Laikas brangus, todel neleiskime jo uždykų, bet geram sunaudokime kožną valan-dą. Parodykime jog ne vien žemė arti, anglis kasti, geležį lau-žyti mes mokame, bet kad galime ir dailės dalykų pagaminti.

P. Zataveckas.

Su kokių tikslu tas daroma.

Kiek man teko skaityti, ar girdėti kitus kalbant būk tai mūsų broliai socijalistai rengdami kokias norints pramogas kaip va: prakalbas, koncer-tus ir tp. negali iškeisti kitų ne-šniekinę, ir dar kas svarbiausia net ir mūsų gražiąją kalbą iškraipo visokiais būdais ir ją niekina..

Girdint kalbančius, nenorė-davau tikėti, pamatuodamas tuomi. Ar-gi galėtų rasti mūsų tarpe tokių nedorų žmo-nių, kurie drįstų niekinti, taip gražią mūsų lietuvišką kalbą? Kuri yra gražiausia ir lygios sau neturi, tarp kitų Europos kalbų! Vienok, mano labai apsiriktai..

Štai 26 rugsėjo vietynė L. S. Są-gos 34 kp. parengė kon-certą, kuriame patsai persitiki-rinau, kas per vieni tie mūsų broliai socijalistai. Ir ko tik čia nebuvo ir "Džian Bamba" ir "Maikis su Tėvu" ir "Mo-nologų" pora, kurių klausant net iš gėdos raudonoti prisei-na..

Uždangai pasikėlus pasi-girsta dainelė "Per girėlę jo-jau." Kaip tai malonu gra-žu klausytis mūsų liaudies dainos! Kiek tai malonių atmi-nimų! Vienok, neduoda mąs-tyti, nes programas seka to-liau. Kad ir nenorėdamas tu-ri sekti.

Štai išeina jauna mergina sakyti monologą.

"Senmergė." Prie pirmų žodžių publika sujudėjo, vieni dairosi neramiai, klausda-mi daugelio šalip savęs sėdin-čio kaimyno. "Ar ta mergi-na, kuri tą monologą lošia yra viso proto kad išdrįsta tokius riebius, tokius šlykščius žo-džius vartoti ir teikti prieš pu-bliką? Kas ji per viena? Vie-nok, šen ten pasakius keletą šlykščių išsireiškimų publika pradeda plotti, ypač tie, ku-rie turi raudonus kaklarysius, ir iki pusei nosys raudonos... tie ir pasiibaigus šaukia bravo bis.... Puiku, tai kad taip pas p. N. N. (čia pimini smuklino vardo) vakarę ji galėtų sulošti! Tai būtų puiku!.. Ar ne Jonai? Taip taip... — atsako pusamžis su raudona nosia vyrras.... Tas pats ir su sekančia dalimi programo, surengta suderinti, tas kas ga-lėtų tikti smuklėje lošti, bet ne scenoje, kur ieškoma dai-lės, arba vardan tos dailės ren-giama. Čia pats per save iš-kičia klausimas. Su kokių tikslu ir delko taip daroma? Ar-gi mes nerėdami apšviesti, bei pratinti mūsų liaudį prie lankymo rengiamų teatrų, ir kitokių vakarų būtina turime rengti su "riebiais, šlykščiais" išsireiškimais? Arba taip niekindami savo kalbą, kaip kad "Džian Bambos" spėčiuose? Ar-gi jau nėra ko kiltiesnio? Ar jau mūsų bro-liai socijalistai daugiau nieko

nežino, kaip tik niekinimą re-ligijos, ir doros, nekaltybės? Kodėl tą vakarėlį rengdami ne-indėjote nieko iš darbininko gyvenimo, kaip va, kad dar-bininkas gali sau lengviau duoną pelnyti išmokęs amatą. Arba būdamas blaviu gali už-tikrinti sau ilgesnį gyvenimą ir sutaupyti pinigų, na kad ir kovoja už savo būvį, kas šioje šalyje labai reikalinga. Vie-nok su visu smarkumu puola-te kovoti su religija, pritarda-mi visokiems kitiem ištvirkimam. Visą griauinat, griovimo darbo smarkiai imatės, bet sutverti ką kilito visai nesi-rūpinat. Uždyk tik nešioja-te "darbininkų užtarėjų" var-dą.... Vardas neatsako dar-bams.

Jeigu kada socijalistai atsi-žymėjo mūsų kolonijoje ko-kiais nuveiktais darbais, tai šiomis dienomis ypatingai. A-pie 13 d. rugsėjo š. m. Su-streikavo mašinistai "Farrel Foundry Mashine Co.," kur dirba nemažas skaitlius ir lie-tuvių, tarp kurių yra keletas ir atsižymėjusių lietuviškų so-cijalistų. Kurie visados sa-kydavo, kad socijalistai yra skirtingi tarp visų kitų darbi-ninkų, savo reikalų pažinime, o visi kiti tai yra vergais kuni-gų, kapitalistų, ir t. t. Ka-da prasidėjo organizotis uni-ja, tai ir jie prisirašė ir kuris dar nesuėję prisirašyti del kokių tai aplinkybių, tai tuos visokiais būdais persekioda-vo iškalno vadindami "ske-bais" ir t. p. Vienok, kuomet visi kiti metė darbą reika-laudami aštuonių valandų dar-bo dienos, tai mūsų socijalis-tai nei klausyti nenorėjo apie streiką... tik po porai dienų, kuomet kiti pradėjo grąsinti, tai susiprato ir nejo keletą die-nų į darbą. Bet neilgai kentę ir vėl sugrįžo prie senojo dar-bo... Mašinistai streiką pralo-šė, bet delko? delto, kad tie patys darbininkai kurie statė save vadais, patys ir bu-vo streiklaužiais.

Žinoma, pasipiktinę iš to-kio jų pasielgimo, kiti mūsų kolonijos socijalistai ir žada net traukti į "trečiųjų teis-mą...". Kaip ten nebūtų, bet faktas pasiliks, ir kaip dabar-tyje, taip ir ateityje ko mes ga-lime laukti nuo tokių susipra-tėlių, kurių obalsiu yra viską griauti, viską niekinti. O kuomet iškyla koks nors svar-besnis gyvenimo klausimas,

nuo kurio retkarčiais gaugu-kas priklauso, netik kad ne-pritaria kitiems, bet dar sten-giasi kenkti kaip tik galėdami. Vargšai tie mūsų socijalistai, atsisakyę nuo religijos, sumin-džioję Kristaus mokslo princi-pus, niekur negali rasti sau ra-maus kampelio, užtat jų sie-kis ir yra, kad kodąugiausiai turėti tokių betikslių šio pa-saulio griovikų - kovotojų, ku-rie kovoja, bet nežino nei su kuom, nei už ką!.. Nes kuomet kiti išeina streikuoti jie streiklaužiauja. Kiti platina blaivybę, pataria jaunome-nei mokinties amatų. Tai mūs socijalistai blaivybei gėda amžiną atilįs bonkomis apsi-šarvavę... Amatų mokimui-si stato dideli, bet tušcia nie-kuomi nepamatuotą klausimą "Kas gi bus, kuomet visi mo-kėisime amatus..." Tokiais ir panašiais klausimais, ginasi mūsų visokio plauko socijalis-teliai, leisdami dūmus į akis darbininkams per savo palaidą spaudą, rengiamas prakalbas, ir visokios rusies susirinkimus. Darbininkai nejuokais pradeda dairytis į šalis klausdami. Kur mus ketina nuvesti? Ir kokių tikslu tas daroma? Netoli-moje ateityje lietuviai darbi-ninkai parodys duris buvi-siems savo vadams visokios rū-šies "istams," pasakydami, kad jau mes galime tvarkytis ir be jūsų globos. "Iš jų dar-bų pažįsite juos." Pažins puikiai Waterbury darbinin-kai savo brolius socijalistus per buvusįjį streiką..

Ateityje galės pasisaugoti, pasimokindami iš praities... Juozas Baltutis.

Roxbury, Mass. — Thomas G. Plant čėverykų kompanijos dirbtuvėj buvo šiandiniai bal-savimai (straw vote) už mote-rų teisę. Už balsavo 258 dar-bininkai, prieš 128.

Nashua, N. H. — Iš šio miesto išvažiavo 700 jaunų graikų. Dauguma iš jų dirbo čėverykų dirbtuvėse. Graikai per Bostoną dabar važiuoja tėvynėn stoti armijon. Pos-tone pas konsulį jau atsilankė daugiau kaip 5,000 jaunų graikų.

Bryantville, Mass. — Mirė Octavius Donnell. Jisai bu-vo išradėju plėščių gaisrinin-kų arklams. Tos plėškios taip sutaisyta, kad greitai ar-klus galima užkinkyti. Išra-dėjas sulaukė 67 metų amžiaus.

Šelpkime badaujančią Lietuvą aukodami Tautos Fondui.

Karė, mobilizacija...

Visi tautiečiai, jauni ir seni, vyrai ir moters, merginos ir vaikai, nei minutes neatidėiodami marš į mobilizacijos punktus. Kuogrečiausia ruoškimės į baisią, sunkią, ilgą karę. Sujunkime jėgas kariauti su baisiu, galingu, beširdžiu priešu, kuris baigia mus terioti. Baisius prie-šas pasalingu būdu įlindo mūsų šalių tarpan ir skerdžia mūsų šalis, kaip meitėlius. Nejučiomis baisius priešas pri-veisė tarp mūsų visokių nuodingų vabaly, kirmėlių, žalių, bjaurių šliužių. Del to įsibrovusio priešo mūsų tarpan mūsų šalis emė skęsti varguose, nedorybėse.

Todel apšaukiame jam karę, kuri gal truks dešimtmečius, gal šimtmečius.

Kelkime kovos balsą nuo krašto iki krašto, didmies-činose miestuose, miesteliuose visose kolonijose. Pakelki-me balsą, sujuokime, kad nuo mūsų balsų ir sujudimo sudrebėtų žemė, suvirpėtų oras ir kad nuo to sugriūtų paskutinės didžiausiojo priešo tvirtovės ir drutvietės.

Visokios informacijos, nurodymai, instrukcijos kari-niame muštre, strategikoj, ginklu, amunicijos, provizijos, kreiptis į generalio štabo buveinę.

Nuolatinės instrukcijos leidžiamos kas mėnuo. Per metus atsieina tik 50c. Generališko štabo adresas:

"Tautos Rytas"

Rev. J. Valaitis.

28 CHERRY STREET, :: :: :: SHAMOKIN, PA.

CAMBRIDGE, MASS.

Pasibaigus vasaros šiltom dienom draugija merginų Marijos Magdalenos Cambridge, Mass. užprašo visus vietinius ir aplinkinius lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti ant puikaus vakaro 10 spalio 6:30 val. vakare, pobažnytinę svetainę. Bus vaidinamas veikalas "Šv. Ciciilijos" sceniškas perstatymas 4 veiksmėse. Bus 20 venčių ypatingų. Svetainė bus atdara nuo 6 v.

Meldžiame nepraleisti progos ir atsilankyti, nes tokie vakarai retai kada būna. Į žangą nebrangi, taip kad kožnam prieinama. Po teatro bus žaidimai vietinės jaunomenės.

Su pagarba,
M. M. Dr-jos Komitetas.

KAINOS: Vieną kartą, 1c. už kiekvieną žodį; 3 kartus, 2c. už kiekvieną žodį.

REIKALINGA mergina ar moteris, kuri norėtų važiuoti ant farmos gyventi ir būti drauge prie kitos moteris.

MRS. P. STUKAS,
R. 1. Box 131 A. Newton, N. H.

REIKALAUJAM mekančių siuvėjų ant rain-coats. Nemokančius išmokina. **S. S. RAINCOAT CO.,** 157 8-th St., So. Boston.

SO. BOSTONIEČIAMS.

Atminkite, kur yra **GALINIS, barberis.**
Ofisas:
224 Broadway, So. Boston, Mass.

Pirmutinis ir geriausias barberis. Plaukus kerta šio kiomios dienomis už 15c. subatomis už 25c. Tai-gi žinokite ir plaukų kirptis ateikite šio kiomios dienomis. Būsite čia geriau nukirpti, negu pas italijonus. Jei kam plaukai slenka, tai pas jį padeginama su žveke ir plaukai nustoja slinkti. Tik reikia laiku nueiti. Tai tikra teisybė, išbandytas dalykas. Dar veidą paprosina su elektrikos mašina. Mašina nuima nuo veido papuokas ir taip pagražina veidą. Todel, tautiečiai atsiminkite mano ofisą ir atsilankykite pas mane.

J. Mickevičius

Generališkas Agentas.

Perku ir parduodu namus, lotus ir farmas, skoliniu pinigų ant įvairių morgiai su neperdeliais nuosimėiais.

Nedirbantiems sujieškau darbus visokiame vietose, ant ūkių ir dirbtuvėse. Taip-gi turiu pranešti tautiečiams, kurie norite išsimokinti gerą drabu, tai yra čeverykų dirbtuvėse geriausi uždarbiai, dabar laikas mokintis. Kadangi šiušapes dirba dieną ir naktį, daug darbininkų reikalauja.

Su visokiais reikalais kreipkitės ypatingai, per laišką ar telefoną.

Tel. 1562-M.
146 Ames St., Montello, Mass.

Jonas Grebliauskas

Grabininkas ir Balzamuotojas

500 So. Paca St., Baltimore, M.D.

LIETUVIAI

PIRKITE

PAS

LIETUVIUS

BIZNIERIUS

Vienatinė Lietuviška

Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainiemiams.

V. LUKOŠEVIČIA,
Minersville, - Pa.

LAIMEJO STREIKĄ.

Bridgeport, Conn. — American Graphophone kompanijos darbininkai buvo sustreikavę. Reikalavo 48 val. savaitėje ir algų padidinimo. Streikavo tris savaites ir reikalavimai buvo išpildyti.

AMERIKONAS TEISIAMAS ITALIJOS.

Como Italija. — Porter Charleton, jaunas amerikonas, stojo prieš teismą už pačios nužudymą tie sezeru Como. Piktadarybė papildyta penki metai atgal.

STUDENTAI MOKYSIS ŠAUDYTI.

New Haven, Conn. — Yale universiteto studentai turės vieną artilerijos bateriją. Prie jos bus 138 liuosnorių studentų, ir juosius mokys šauti iš armotų artilerijos oficeriai.

VAIKAI DARBE.

Fort Wayne, Ind. — Darbo Federacija paskyrė komitetą ištyrimui dirbtuvių šiame mieste. Yra sužinota, kad to miesto dirbtuvėse dirba apie 930 vaikų, jaunesnių, kai 14 metų amžiaus. Tai priešina si įstatymams.

Eidamas pro šalį.

Užėik į mano naują krautuvę pasipirkti laikrodėlių, žiedų, lenčiųgėlių ar kitokių auksinių daiktų ant lengvų išmokėjimų. Užlaikau visokios rūšies namų laikrodžius. Tavoras 1-mos rūšies.

Taisome visokių šalių laikrodžius, žiedus, branzolietus, lenčiųgėlius. Padarome labai pigiai. Darbas gvarantuojamas. Šliubinis laisnis ir kiti patarnavimai dykai.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO.,
Kampas Broadway 324 E St.
So. Boston, Mass.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)
Priėmimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G ST., SO. BOSTON,
Tel. 502 S. B.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS

meistras

indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.

KAINOS NEBRANGIOS.

Ofisas Gyvenimas

315 W. Broadway, 133 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

Siudinkite drapanas

pas mus.

Siuvame vyrų ir moterų drapanas.

Darbas užtikrintas.

Broliai ir seseris, siuvimo darbus paveskite mumis. Iš pirmo karto įsitikinsite, jog darba atliekame prideramai.

JONAS BERZELONIS & CO.

28 Chandler St., Boston, Mass.

Vienos durys nuo Berkley st.

Pranešimas.

Pranešu visiems lietuviams, kad aš užsiimu farmų ir namų pardavinėjimu. Parduodu farmas aplinkė Boston'o ir kitų didelių miestų.

Turiu farmų su visu įrengimu, gyvuliais ir gatau "biznių", o kitos tik žemė ir triobos. Taipgi parduodu žemes be triobų, kaina nuo \$10 iki \$200 už akrą. Žodžiu, turiu visokių farmų, didelių ir mažų, pigių ir brangesnių.

Parduodu ir namus, So. Boston'e, kuriuos galima pirkti visai mažai imokant.

Kas norite pirkti kokią nuosavybę, tai ateikite ar rašykite o gausite teisingą patarimą ir patarnavimą.

Pasarga:

Parsiduoda farma už visai nužemintą kainą. Šita didelė farma turi 50 akrų derlingos žemės; geros triobos. Viena mylia nuo miestuko, treinu, ir karu, keturios mylios į didelį miestą, kur yra daug dirbtuvių ir dirba daugybė lietuvių. Kas pirsks dabar tą farmą, tas gaus 8 geras karves, arkli, daug vištų, visus farmos įrankius, pilną barnę šieno ir kitų pašarų kurie yra dar ant lauko. Su viskuo kaina \$4.500.

A. ŽVINGILAS,

26 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Svarbu Lietuviams žinoti.

Nauja Lietuviška Aptieka.

243 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kiekvienas reikalauja teisingai sutaisyty vaisių, todėl kiekvienam patarnaus koteisingiausiai Aptiekorius Landžius, kuris yra pabaigęs National Kolegiją, Amerikoj. Svarbu yra išsirinkti gerą gydytoją, bet da svarbiau gauti teisingai sutaisyty vaisius. Mūsų aptiekioj tas bus atliekama su didžiausia atyda koatsakančiausiai. Mūsų aptiekioj yra užlaikoma visoki vaistai, koki tik yra vartojami pasaulyje. Taip-gi užlaikome Cigarus, Saldumynus, Ice Cream'ą, Sodę ir t. t. Svarus ir atsakantis patarnavimas suteikiamas kožnam.

Juozas Landžius,

Registruotas aptiekorius

343 Broadway, So. Boston, Mass.

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų čeverykų, tai-gi nepamirškite, kad mano krautuvė yra užlaikomi geriausi tavorai.

ČEVERYKAI Vyrų, Moterų ir vaikučių, geriausia padaryti, pagal naujausią madą, kožna pora gvarantuojama.

VYRŲ SKRYBĖLĖS VISOKIŲ KAINŲ.

Šiaip jau užlaikome visokius vyrų aprėdalus, marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.

Mūsų KAINOS ŽEMESNĖS UŽ KITŲ.

NUOSIRDŽIAI UŽPAŠŖOME.

C. P. YURGELUN,

377 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Ne buk be gero Katalikiško laikraščio.

Pažink Tikybos ir Doros Dėsius.

Žinok, kad nuo amžių lietuviai buvo maldingi žmonės. Didžiama lietuvių ir Amerike tebėra tokiomis. Tie tai geri tautiečiai privalo žinoti, jog jiems yra leidžiamas laikraštis vardu "TIKYBA IR DORA." Kiekvienoj maldingoj katalikiškoj seimynoj privalo rasti tasai laikraštis.

"TIKYBA IR DORA" aiškina tikėjimo ir doros klausimus, atremia atskaldinų priekaišojimus ir užsipuldinėjimus ant katalikų Bažnyčios, deda gražių apysakėlių.

"TIKYBA IR DORA" rūpinasi žmogaus sielos lavinimu ir jos tobulinimu.

Užsisakyk tą gerą laikraštį, o jis lankysis pas tave du kartus mėnesyje. Kainuoja metams tik 75 c.

Jei "TIKYBOS IR DOROS" dar nematei, tai rašyk ir paduok savo adresą o vieną numerį gausi dykai.

Adresas:

1644 WABANSIA AVE. :: :: CHICAGO, ILL.

KATALIKIŠKA LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

KATALIKIŠKA LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VISUOMENĖS,

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKIŠKA" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKIŠKA" eina tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRASČIO KAINA:

Metams	\$5.00.
Pusel metų	3.00.
Trejus mėnesius	1.75.
Dviem mėnesiams	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigus visados adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

"Draugas" - Nesugriauinama Tvirtovė.

Sako, kad šioje gadynėje nesą nesudaužomų, neišgriaujamų tvirtovių. Netiesa.

Jau daug metų, kai socialistai ir laisvamaniai sujungtomis spēkoma atkakliausia bombarduoja ir antpuldinėja Amerikos lietuvių katalikų tvirtovę "DRAUGA." Ta tvirtovė netik kad atsilaukė, netik kad nubloškino visus priešų smugius ir antpuolius, bet dar išleido savo spēkų statytį tvirtovės kitur, kur priešininkai yra įsigalėję.

Todel ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spēkos yra šauniai sumobilizuotos. Stok ištvėmingųjų, nepergalimųjų pusėn, užsiprenumeruok "DRAUGA."

Metams \$2.00, pusmėčiui \$1.00.

Adresas:

"DRAUGAS" PUBL. CO.

1800 W. 46 ST., :: :: CHICAGO, ILL.

UŽSISAKYKITE RIMTĄ MĖNRAŠTĮ.

"Pažanga"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinusiems lietuviams ir apsisakaičiusiems darbininkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildinama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apsi-reikšimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, atskiras numeris 25 c.

Adresas:

1800 W. 46 ST., :: CHICAGO, ILL.

Ieškome "Darbininkui" agentų.

Broliai darbininkai!

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždė"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIĖINA TIK \$2.00.

Korespondencijas ir pinigų siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 RICHMOND ST., :: PHILADELPHIA, PA.

Vienatinė Lietuviška

APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gauti kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekancios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo	1.00
Nuo slinkimo plaukų		apetito	
ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo	50c.
Nuo kosulio, gripo		vidurių	
ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	sunkaus kvėpavimo	
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduolės nuo vištakių	
Bobro lašai	1.00	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Pilės del Kepenų	
Vaikų ramintojas	25c.	ir Inkstų	75c.
Pamoda plaukams	25c.	Proškos nuo nerviško gal-	
Nuo viduriavimo	50c.	vos skaudėjimo	10 ir 25c.
suaugusiems		Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Nuo viduriavimo	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	
mažiems			25c.
Gydanti mostis		Visokie kvepianti	
nuo pučkų	50c.	muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo kojų	25c.	Perfumos visokių gėlių	25,
Mostis ir skysčiai		50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.	
niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslapčių ir kitokių ligų.

Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI,

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisiimsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Geriausia Lietuviška Krautuvė.

So. Bostone..

Kurioje galima gauti pirkti gramofonų ir lietuviškų naujausios mados rekordų su lietuviškomis dainomis ir šokiais.

Jei norite pasirinkti, tai reikalaukite katalogo, kurs siunčiamas visiems, kurie prisius 4 c. stampe.

Taip-gi laikome geriausių ir naujausios mados drapanų, vyriškų markinių-viršutinių ir apatinių, skrybėlių ir šiaip visokių drapanų ir daiktų, vyrams reikalingų.

ČEVERYKŲ LAIKOME vyrams, moterims ir vaikuciams, dideliems ir mažiems.

Viršimintų tavorų gerumą gvarantuojame. Ateikite o pamatysite, jog pas mus gausite pigiau, negu kur kitur.

Jei kartą pas mus pirsks, tai ant visados mūsų kostumeriu tapsi, nes būsi mumis patenkintas.

CHAS. URBON IR A. PILVINIS,

233 BROADWAY, (prie C St.)

SO. BOSTON, MASS.

Kur ir Ko Galima Gauti.

Kainos apgarsinimų: vieną mėnesį 5 eilutės \$1.25; metams \$10.00; virš 5 eilučių po 25c. už kiekvieną eilutę. Šie apgarsinimai priimami ne ant trumpesnio laiko kaip 1 mėnesio.

SO. BOSTON, MASS MONTELLO, MASS.

MEISTRAS IR MALIORIUS

atlieka darbą kuogeriausiai, kainos žemiausios. Juozas Šlaviskas, ofisas 310 W. Broadway, Namai 76 B. St. Tel. S. B. 562-R.

M. A. NORKUNAS

Geriausias vietinis fotografistas. Padaro paveikslus tinkamai ir pigiai. 195 Ames St.

K. SVAGZDIS

Užlaiko automobilių su septynioms sėdynėms. Patarnauja visuose reikaluose dieną ar naktį. Adresas: 242½ W. Broadway.

JUOZAPAS PIŠČUKAS

Užlaiko savo krautuvėje šviežius vaisius ir daržoves. Adresas: 28 Ames St.

J. P. TUINYLA

Užlaikom didžiausią krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkutus duodam ant bargo ar ant išmokėsių, ant lengvų išlygų; naują didelį katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 c. stampu.

822 Washington St., Boston, Mass.

ATKIN'S LUNCH

Galima gauti pietus neštis į fabriką. Valgius gardžiai gaminame. 81 SAWTELL AVE.

Bėgioja lyg kiaušė su ragaisium.

Dumia, kaip katė su pusle.

Pasitaisė lyg šuva po metų.

Ilgam šuniui dešra po kaklu.

Ne ant savo jojės ir klane nusėsi.

Kas galvos nesiklausia — kojas praranda.